

**Харківський університет
Відокремлений підрозділ «Коледж
Харківського університету у формі ТОВ»**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ
ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ТА НЕПОВНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ У
ВІДОКРЕМЛЕНОМУ ПІДРОЗДІЛІ « КОЛЕДЖ
ХАРКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ФОРМІ ТОВ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Харківського університету
Протокол № 11 від 29.08.2019 р.

Набуває чинності згідно з наказом
від 30.08.2019 р. № 117а

м. Харків
2019

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це положення розроблене з метою вдосконалення чинної у Відокремленому підрозділі «Коледж Харківського університету у формі ТОВ» системи забезпечення якості вищої освіти та адаптації її до загальноєвропейських вимог, визначених Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS) як основи моніторингу якості освіти.

Положення розроблено відповідно до чинного законодавства, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, статуту університету та інших документів, що регламентують організацію освітнього процесу, а саме: Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Статуту Харківського університету, Положення про організацію освітнього процесу у Харківському університеті, Положення про визначення системи та затвердження процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Відокремленому підрозділі «Коледж Харківського університету у формі ТОВ» та ін.

Цим положенням визначається порядок контролю і оцінювання знань та вмінь здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти, який забезпечує об'єктивність та прозорість в оцінюванні навчальних досягнень студентів на основі єдиної орієнтовної моделі з урахуванням обсягу і складності кожної навчальної дисципліни та специфіки інших форм підготовки.

Встановлений порядок контролю та оцінювання знань здобувачів вищої освіти спрямовано на формування загальних та фахових компетенцій та їх застосування у професійній діяльності.

II. ВИДИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Система оцінювання знань здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти з кожної навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти у процесі навчання, а також забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти.

Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти – для планування самостійної роботи.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти є:

- рівень знань, виявлений у відповідях і виступах на семінарських і практичних заняттях;
- систематичність виступів та активність роботи на семінарських (практичних) заняттях;
- якість виконання індивідуальних завдань;
- якість виконання контрольних та курсових робіт з дисципліни;
- якість оформлення робіт і дотримання стандартів;
- якість написання рефератів, конспектів навчальних чи наукових текстів, перекладу іноземних текстів встановлених обсягів;
- обґрунтованість відповідей при захисті лабораторних і розрахункових робіт, курсових робіт (проектів), творчих робіт;
- контроль знань здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини робочої програми (рубіжний контроль);
- рівень знань, набутий при самостійному опрацюванні тем чи окремих питань тощо;
- рівень засвоєння теоретичного матеріалу здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти після завершення вивчення навчальної дисципліни (підсумкове тестування).

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти на проміжних або заключному етапах їх навчання.

Підсумковий контроль здобувачів неповної вищої освіти включає семестровий контроль та державну атестацію (теорія держави та права; цивільне право).

Семестровий контроль з певної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену (іспиту), диференційованого заліку або заліку в терміни, які встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Екзамен (іспит) – це вид підсумкового контролю результатів засвоєння здобувачем повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу (знань та умінь) з певної навчальної дисципліни, що проводиться у період екзаменаційної сесії.

Залік (диференційований залік) – це вид підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни. Семестровий залік планується за відсутності екзамену.

Перелік екзаменів та заліків семестрового контролю визначається навчальним планом відповідно до спеціальності підготовки здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти

Державна атестація здобувачів (учнів) повної загальної середньої освіти

та неповної вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти та обсягу знань, умінь та інших компетентностей, що відповідають вимогам стандартів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти.

Випускна атестація здобувачів неповної вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією із забезпеченням відкритості і гласності. Порядок створення та організації роботи екзаменаційної комісії регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій у Відокремленому підрозділі «Коледж Харківського університету у формі ТОВ», затвердженого вченою радою.

Державний екзамен проводиться як комплексна перевірка компетентностей професійно-практичної підготовки студентів з навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом. Тривалість державного екзамену не повинна перевищувати 6 академічних годин за день. Форми і зміст завдань, розподіл балів між ними визначається випусковою кафедрою та доводяться до відома студентів на початку семестру, в якому відбувається даний контрольний захід.

Державна атестація здобувачів (учнів) повної загальної середньої освіти включає складання зовнішнього незалежного оцінювання з наступних дисциплін: українська мова та література; історія України; іноземна мова або географія на вибір здобувача.

Результати складання державної атестації (державних екзаменів, зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти) оцінюється за 100 бальною шкалою з подальшим переводом до національної шкали та шкали ECTS.

III. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання здобувачів повної загальної середньої освіти та неповної вищої освіти здійснюється за наступними шкалами: 100-бальна шкала, шкала ECTS та 5-ти бальна національна шкала (таблиця 1).

Таблиця 1.

Таблиця відповідності оцінювання здобувачів неповної вищої освіти за шкалами

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Екзамен	Залік	Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	зараховано	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре		B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81			C	Добре

				(в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-74	Задовільно		D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63			E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	не зараховано	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34			F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Поточний контроль включає оцінювання рівня знань та підготовки здобувачів неповної вищої освіти з наступних видів робіт:

- аудиторна робота та рубіжний контроль;
- самостійна або індивідуальна робота.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять з кожної окремої теми (модуля) навчальної дисципліни. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національної системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Рубіжний контроль передбачається робочою навчальною програмою дисципліни і проводиться викладачем під час аудиторних занять або у поза навчальний час у вигляді контрольних робіт (письмовій формі) або за допомогою тестів.

Оцінки рубіжного контролю виставляються викладачем в журнали обліку роботи академічної групи і враховуються під час виставлення підсумкової оцінки з аудиторної роботи за окремою темою (модулем).

Результат аудиторної роботи за конкретною темою (модулем) розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час аудиторних занять та результатом рубіжного контролю за кожною темою (модулем). Оцінка виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат аудиторної роботи за конкретною темою (модулем) розраховується за формулою:

$$R_i = \frac{\sum N_o}{N_k},$$

де R_i – оцінка за окремою темою (модулем); N_o – сума оцінок, отриманих під час аудиторних занять та рубіжного контролю за окремою темою (модулем); N_k – кількість отриманих оцінок за окремою темою (модулем).

Розрахунок результату аудиторної роботи з кожної теми (модуля) проводиться у випадку, якщо здобувачем неповної вищої освіти виконано не менше 60 % аудиторних занять з кожної теми (модуля).

Підсумкова оцінка з аудиторної роботи розраховується як середньоарифметичне значення результатів аудиторної роботи з кожної теми помножене на коефіцієнт. Оцінка розраховується за формулою:

$$P_a = \frac{\sum R_i}{i} \times 8,$$

де P_a – підсумкова оцінка з аудиторної роботи, R_i – сума оцінок за окремими темами (модулями); i – кількість тем (модулів).

Підсумкова оцінка з аудиторної роботи визнається у балах з округленням до цілих чисел та не перевищує 40 балів. Ця оцінка виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Оцінки за самостійну або індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкової оцінки з самостійної роботи, який визначається за формулою:

$$P_s = \frac{\sum S_i}{i} \times 4$$

де P_s – підсумкова оцінка з самостійної роботи здобувача неповної вищої освіти, S_i – сума оцінок, отриманих за виконання самостійної роботи; i – кількість самостійних робіт, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни.

Підсумкова оцінка з самостійної роботи визнається у балах з округленням до цілих чисел та не перевищує 20 балів. Ця оцінка виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Підсумкове тестування проводиться у вигляді електронного тестування за допомогою системи Moodle. Оцінка з підсумкового тестування визначається за

формулою:

$$P_t = \frac{V_i}{i} \times 40$$

де P_t – оцінка з підсумкового тестування, V_i – кількість вірних відповідей; i – кількість запитань у підсумковому тестуванні.

Здобувач неповної вищої освіти, у якого вірних відповідей менше ніж 60 %, вважається як такий, що не склав підсумкове тестування. Цей здобувач має можливість перескласти електронне тестування відповідно до додаткового графіку проведення підсумкового тестування.

Оцінка з підсумкового тестування визнається у балах з округленням до цілих чисел та не перевищує 40 балів. Ця оцінка заноситься у відомість обліку підсумкового тестування студентів.

Підсумкове оцінювання рівня знань здобувачів неповної вищої освіти з кожної навчальної дисципліни здійснюється за допомогою накопичувальної системи. Максимальна кількість балів з навчальної дисципліни, які може отримати здобувач під час підсумкового семестрового контролю, становить 100 балів, як сума кількості балів з окремих видів робіт:

- підсумкова оцінка з аудиторної роботи – не більше 40 балів;
- підсумкова оцінка з самостійної роботи – не більше 20 балів;
- підсумкове тестування – не більше 40 балів.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються за формулою:

$$P_b = P_a + P_s + P_t,$$

де P_b – підсумкові бали з навчальної дисципліни, P_a – підсумкова оцінка з аудиторної роботи, P_s – підсумкова оцінка з самостійної роботи, P_t – оцінка з підсумкового тестування.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни заносяться викладачем до відомості обліку успішності студентів та їх залікових книжок.

Курсова робота та захист результатів всіх видів практики оцінюється як окремі диференційні заліки та не включаються при підрахунку до підсумкового контролю дисципліни. Підсумкова кількість балів з курсового проекту (роботи) та усіх видів практики здобувачів денної форми навчання виставляється за результатами оцінювання якості їх виконання та захисту – в межах 100 балів, із них: виконання та перевірка курсової роботи (проекту), матеріалів практик – до 60 балів, захист – до 40 балів. Результати захисту курсової роботи та всіх видів практики відображаються у відомостях обліку успішності, залікових книжках та оцінюються за 100 бальною шкалою з подальшим переводом до національної шкали та шкали ECTS.

IV. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Система оцінювання знань здобувачів повної загальної середньої освіти з кожної навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів повної загальної середньої освіти денної форми навчання є:

- рівень знань студентів під час аудиторних (семінарських, практичних, лабораторних) занять;
- якість виконання самостійної роботи (контрольних робіт, рефератів та інших індивідуальних завдань).

Розрізняють наступні рівні навчальних досягнень здобувачів (учнів): початковий, середній, достатній і високий. Кожен з них визначається за такими характеристиками:

Початковий – відповідь здобувача (учня) фрагментарна і показує початкові уявлення про предмет вивчення.

Середній – здобувач (учень) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Достатній – відповідь здобувача (учня) правильна, логічна, обґрунтована, хоча йому не вистачає власних суджень. Здобувач (учень) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє робити висновки і виправляти допущені помилки.

Високий – знання здобувача (учня) глибокі, міцні, системні. Він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, вміє самостійно оцінювати різні ситуації, явища і факти, відстоювати особисту позицію.

Результати поточного аудиторного контролю заносяться викладачем до журналу обліку роботи академічної групи за національною шкалою оцінювання (12-ти бальної системи оцінювання).

БАЛІ. У рамках кожного з рівнів у розпорядженні викладачів є по три бали.

Початковий – 1, 2, 3 бали

1 бал ставлять, коли здобувач (учень) розрізняє об'єкти вивчення.

2 бали – коли здобувач (учень) відтворює незначну частину навчального матеріалу.

3 бали – коли здобувач (учень) з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

Середній – 4, 5, 6 бала.

4 бали ставлять за те, що здобувач (учень) з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал і може повторити за зразком певну операцію.

5 балів – за самостійне відтворення основного навчального матеріалу і здатність з помилками і неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.

6 балів – за розуміння основних положень навчального матеріалу, правильні, але недостатньо осмислені відповіді, а також уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

Достатній – 7, 8, 9 балів

7 балів заслуговує здобувач (учень), якщо він правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити власні приклади і частково контролювати свої навчальні дії.

8 балів – якщо знання здобувача (учня) є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати зв'язки і залежності між явищами і фактами, робити висновки. Його відповіді логічні, але містять неточності.

9 балів – якщо здобувач (учень) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.

Високий – 10, 11, 12 балів.

10 балів – здобувач (учень) заслужив, якщо він має повні, глибокі знання, здатний використовувати їх на практиці і робити висновки.

11 балів – коли знання здобувача (учня) гнучкі і він аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, а також вміє знаходити інформацію, аналізувати її, ставити і вирішувати проблеми.

12 балів – коли здобувач (учень) може використовувати свої глибокі знання як в стандартних, так і в нестандартних ситуаціях, самостійно користуватися джерелами інформації і приймати рішення.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни заносяться викладачем до відомості обліку успішності студентів та їх залікових книжок.

Результати складання зовнішнього незалежного оцінювання відображаються у додатку до свідоцтва про повну загальну середню освіту за 12 бальною системою оцінювання.

V. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Рейтингова система оцінювання – це система визначення якості виконаної здобувачем не повної вищої освіти усіх видів навчальної роботи (аудиторної та самостійної) та рівня набутих ним знань та вмінь.

Метою впровадження рейтингової системи оцінювання є: підвищення якості підготовки фахівців; мотивація студентів до активного та свідомого навчання, систематичної самостійної роботи протягом семестру та відповідальності за результати навчальної діяльності; забезпечення здорової конкуренції у навчанні; підвищення об'єктивності оцінювання рівня підготовки студентів.

Для визначення рівня набутих знань та вмінь здобувачем застосовується поняття рейтинговий показник.

Рейтинговий показник можна поділити на такі види:

- семестровий;
- підсумковий.

Семестровий рейтинг студента визначається кількістю набраних балів під час вивчення кожної дисципліни протягом семестру (за 100-бальною шкалою).

Підсумковий рейтинг студента використовується для оцінки його рівня набутих знань та вмінь за увесь період навчання в коледжі, а також використовується для вирішення таких питань, як: рекомендація здобувача для продовження навчання в університеті, інституті, академії, працевлаштування на відповідних посадах у ВНЗ або організаціях, підприємствах та фірмах тощо.

Рейтинговий показник – це числовий показник якості виконаної здобувачем не повної вищої освіти усіх видів навчальної роботи (аудиторної та самостійної) та рівня набутих ним знань та вмінь. Цей показник розраховується за формулою:

$$R = \frac{S_i}{S_{\max}} \times 100\%$$

де R – рейтинговий показник здобувача вищої освіти, S_i – сума набраних балів студента з усіх дисциплін (за 100-бальною шкалою), S_{\max} – максимальна сума балів з усіх дисциплін (за 100-бальною шкалою).

Після закінчення навчального семестру та за результатами рейтингових показників складаються рейтингові списки здобувачів не повної вищої освіти з кожного навчального курсу відповідного ступеня та спеціальності, які можуть бути розміщені на інформаційних стендах коледжу.